

Deiktiska uttryck, handout

1 Personliga pronomina

Obs! Personliga pronomina har vidare användning än referens till personer!

Numerus: Skillnaden mellan referens till enstaka referent (singularis) eller flera (pluralis).

Person: 1:a person inkluderar talaren. 2:a person inkluderar den tilltalade, men exkluderar talaren. 3:e person exkluderar både talare och tilltalad. (Alla döda och obesjälade referenter är alltså tredje person, trots att de inte är personer i vanlig bemärkelse.)

	singularis	pluralis
1:a pers.	<i>jag – mig</i> : talaren	<i>vi – oss</i> : grupp som inkluderar talaren
2:a pers.	<i>du – dig</i> : den tilltalade	<i>ni – er</i> : grupp som inkluderar den tilltalade, men <i>inte</i> talaren
3:e pers.	<i>han – honom, hon – henne, den, det</i> : annan referent som är distinkt från både talaren och de(n) tilltalade	<i>dom, de – dem</i> : grupp som <i>varken</i> inkluderar talaren <i>eller</i> den tilltalade

2 Uttryck för rumsdeixis (spatial deixis)

befintlighet	riktning mot	riktning ifrån
nära/avlägsen (proximal/distal)		
<i>här</i>	<i>hit</i>	<i>härifrån/hädan/hän</i>
<i>där</i>	<i>dit</i>	<i>därifrån/dädan/dän</i>
kroppsorienterad deixis		
<i>(där) fram(me)</i>	<i>framåt</i>	<i>framifrån</i>
<i>(där) bak</i>	<i>bakåt</i>	<i>bakifrån</i>
<i>(till) vänster</i>	<i>åt vänster</i>	<i>vänsterifrån</i>
<i>(till) höger</i>	<i>åt höger</i>	<i>högerifrån</i>
<i>(där) uppe</i>	<i>upp/uppåt</i>	<i>uppfifrån</i>
<i>(där) nere</i>	<i>ner/nedåt</i>	<i>nerifrån</i>
kardinalriktningarna		
<i>norr</i>	<i>norrut</i>	<i>norrifrån</i>
<i>söder</i>	<i>söderut</i>	<i>söderifrån</i>
<i>väster</i>	<i>västerut</i>	<i>västerifrån</i>
<i>öster</i>	<i>österut</i>	<i>österifrån</i>